

Прокопець Л.В.,
кандидат економічних наук,
асистент кафедри економіки підприємства та управління персоналом,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Прокопець Л.В. Механізми державного регулювання підприємницької діяльності. У статті визначені сутність та головний інструментарій механізмів державного регулювання підприємницької діяльності в Україні. Висвітлена проблема механізмів регулювання. Сформовані основні функції, інструменти та методи, якими керується держава у регулюванні підприємництва. Розкрита роль держави в регулюванні економіки та функціонуванні суб'єктів підприємництва. Описано міжнародний досвід державного регулювання підприємства. Зазначені статистичні дані та сформовані конкретні приклади по країнах. Виділені шляхи подолання проблем щодо стимулювання малого та середнього підприємництва. На основі аналізу, узагальнення і систематизації наукових джерел висвітлено слабкі сторони механізмів державного регулювання підприємства в Україні. Сформульовані висновки та запропоновані напрями вдосконалення державного регулювання з метою покращення та розвитку підприємництва в Україні.

Ключові слова: державне регулювання підприємництва, методи державного регулювання, характеристика державного регулювання в Україні, міжнародний досвід, недоліки державного регулювання, мале та середнє підприємництво, шляхи розвитку підприємництва.

Прокопець Л.В. Механизмы государственного регулирования предпринимательской деятельности. В статье определены сущность и главный инструментальный механизмов государственного регулирования предпринимательской деятельности в Украине. Выделены проблемы механизмов регулирования. Сформированы основные функции, инструменты и методы, которыми руководствуется государство в регулировании предпринимательства. Раскрыта роль государства в регулировании экономики и функционировании субъектов предпринимательства. Описан международный опыт государственного регулирования предприятия. Указаны статистические данные и сформированы конкретные примеры по странам. Выделены пути преодоления проблем стимулирования малого и среднего бизнеса. На основании анализа, обобщения и систематизации научных источников освещены слабые стороны механизмов государственного регулирования предпринимательства в Украине. Сформулированы выводы и направления совершенствования государственного регулирования в целях развития предпринимательства в Украине.

Ключевые слова: государственное регулирование предпринимательства, методы государственного регулирования, характеристика государственного регулирования в Украине, международный опыт, недостатки государственного регулирования, малое и среднее предпринимательство, пути развития предпринимательства.

Prokopets L.V. Mechanisms of state regulation of entrepreneurial activity. In this article the essence and main tool of the mechanisms of state regulation of entrepreneurial activity in Ukraine are formed. The problem of regulatory mechanisms in Ukraine is highlighted. Formed the main functions, tools and methods that govern the state in the regulation of entrepreneurship. The role of the state in regulation of economy and functioning of business entities is revealed. The international experience of state regulation of the enterprise is described. The specified statistics and examples of specific countries. There are ways to overcome the problems of stimulating small and medium businesses. On the basis of analysis, generalization and systematization of scientific sources, the weaknesses of the mechanisms of state regulation of entrepreneurship in Ukraine are highlighted. Proposed conclusions and suggested directions of improvement of state regulation with the purpose of improvement and development of entrepreneurship in Ukraine.

Key words: state regulation of entrepreneurship, methods of state regulation, characteristics of state regulation in Ukraine, international experience, deficiencies of state regulation, small and medium entrepreneurship, ways of business development.

Постановка проблеми. У сучасному суспільстві значно посилюється роль держави. Це проявляється у різних сферах діяльності, зокрема у розробленні системи нормативно-правових актів, спрямованих на регулювання ринку, підприємницької діяльності, митних правил, банківської діяльності, цін, заробітної плати, соціального захисту населення.

Державне регулювання підприємництва – це вплив держави на діяльність суб'єктів підприємницької

діяльності, необхідність якого зумовлена цілями економічної політики, спрямованої на досягнення сталого розвитку держави та її регіонів, забезпечення постійного зростання показників, що характеризують рівень добробуту та якості життя населення країни [1]. Сам термін «механізм» застосовується в техніці, де він означає пристрій, що передає або перетворює рух, також значення цього терміна пов'язують зі внутрішньою будовою машини. Це слово застосовують і як

визначення внутрішньої будови, системи чого-небудь, крім того, воно може застосовуватися для характеристики сукупності станів і процесів, з яких складається певне явище [2].

Проблеми вдосконалення механізму державного регулювання підприємницької діяльності в умовах активізації інтеграційних процесів країни є пріоритетними завданнями та потребують комплексних досліджень. Існує потреба у виокремленні та узагальненні термінології «державне управління» у частині, що стосується понять регулювання та державного регулювання підприємницької діяльності. Виокремлення теоретико-методологічних і практичних засад формування та розвитку механізмів державного регулювання підприємницької діяльності є важливим науковим і практичним завданням, що має здійснюватися шляхом створення багатопланових механізмів регулювання, адаптації їх до умов зовнішнього середовища функціонування підприємств [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню державного регулювання підприємницької діяльності в Україні присвячені наукові праці вчених-економістів: О. Амоші, Ю. Бажала, Д. Богині, Б. Гаврилишина, А. Гальчинського, З. Варналія, Т. Васильків, Т. Голікова, В. Геєця, А. Гриценка, М. Долішнього, Я. Жаліла, М. Зверякова, І. Малого, В. Мельника, С. Мочерного, Н. Сабіна, В. Савчука, Д. Чеберкуса, М. Чумаченка, О. Юлдашева, І. Ясіновської та інших. Однак залишається низка питань, які потребують подальшого дослідження, таких як напрями вдосконалення механізму державного регулювання підприємницької діяльності в Україні.

Метою статті є визначення поняття, складників механізму державного регулювання підприємницької діяльності та їх тенденції за кордоном і в Україні.

Виклад основного матеріалу. З розвитком товарного виробництва, його монополізації та ускладнення відтворювальних процесів обмежувалися можливості регулювання ринкового механізму. В економіці починають виявлятися суттєві недоліки: порушення рівноваги між сукупним попитом і пропозицією, інфляція, безробіття. Усе це позначається на функціонуванні підприємницьких структур. Не всі суб'єкти підприємницької діяльності можуть пристосуватися до такої економічної ситуації. У цих умовах виникає об'єктивна потреба в активізації ролі держави у регулюванні економіки та функціонуванні суб'єктів підприємництва.

Держава є суб'єктом економічних відносин, компетенції та можливості якої щодо створення сприятливих умов для започаткування і здійснення підприємницької діяльності є найширшими. Від ефективності економічної політики органів державного управління залежить можливість формування сприятливого та передбачуваного правового поля для розвитку підприємництва і реалізації права на неї, що є невід'ємним компонентом соціально-економічного розвитку та економічної безпеки держави, пріоритетною функцією органів державного управління в умовах ринкової економіки, реалізація якої необхідна для демократизації суспільства, забезпечення добробуту громадян, формування цивілізованого конкурентного середовища [4], економічного розвитку держави, особливо в умовах прискорення процесів євроінтеграції.

Розвиток підприємництва в Україні перейшов на стадію, коли вдосконалення регуляторної політики визначає подальші його перспективи. Державне регулювання підприємництва – це система правових, організаційних та регуляторно-контрольних заходів держави, спрямованих на створення сприятливого підприємницького середовища й управління державним сектором для забезпечення ефективності та конкурентоспроможності національної економіки. Україна як самостійна, незалежна держава гарантує сьогодні всім підприємцям (незалежно від обраних ними організаційних форм підприємницької діяльності) рівні права і створює однакові можливості для функціонування, доступу до матеріально-технічних, фінансових, трудових, інформаційних, природних та інших ресурсів за умов виконання робіт і поставок для державних потреб. Органи державного управління будують свої відносини з підприємцями, використовуючи: податкову і фінансово-кредитну систему, яка встановлює ставки податків і відсотків за державними кредитами; податкові пільги; ціни та правила ціноутворення; цільові дотації; валютний курс; розміри економічних санкцій; державне майно і систему резервів, ліцензії, концесії, лізинг, соціальні, економічні та інші норми й нормативи; науково-технічні, економічні, соціальні, державні та регіональні програми; договори на виконання робіт і поставок для державних потреб [5]. Держава здійснює регулювання підприємницької діяльності через:

- законодавче забезпечення свободи конкуренції, захист споживачів від проявів недобросовісної конкуренції та монополізму в будь-яких сферах підприємницької діяльності;

- податкову та фінансово-кредитну політику, включаючи встановлення ставок податків і відсотків за державні кредити, податкові пільги, ціни та правила ціноутворення, валютний курс, розмір економічних санкцій;

- визначення соціальних норм функціонування підприємства, згідно з якими підприємець зобов'язаний забезпечити відповідні умови праці, охорону праці, оплату праці не нижче встановленого мінімального рівня, а також інші соціальні гарантії, включаючи соціальне та медичне страхування і соціальне забезпечення;

- встановлення екологічних норм і нормативів;
- залучення підприємців до виконання різноманітних науково-технічних та економічних регіональних і державних програм;

- укладання договорів на виконання робіт та здійснення послуг для державних потреб [6].

Основними засобами регуляторного впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання є:

- державне замовлення;
- ліцензування, патентування і квотування;
- сертифікація та стандартизація;
- застосування нормативів та лімітів;
- регулювання цін і тарифів;
- надання інвестиційних, податкових та інших пільг;
- надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій [7].

Успішний розвиток підприємництва можливий лише в умовах забезпечення здорової конкуренції, створення сприятливого клімату та раціональної підтримки з боку держави, ефективної дії ринкових механізмів.

Механізми державного регулювання підприємництва – це система заходів, розроблених державою, з урахуванням вимог ринку та інтересів суб'єктів підприємницької діяльності. До цієї системи входять правовий та фінансовий механізми, механізми стимулювання, підтримки, сприяння, контролю; форми та методи реалізації державного регулювання, державні органи та фонди, які покликані займатися діяльністю суб'єктів підприємництва.

Державне регулювання здійснюється за допомогою системи норм та заходів, що регламентують поведінку суб'єктів підприємницької діяльності, використовуючи як адміністративні методи впливу (закони, укази, накази, постанови, інструкції, положення тощо), так і систему економічних методів та регуляторів (податки, ціни, банківські відсотки, пільги, санкції тощо).

Державне регулювання підприємництва має свої функції, інструменти (методи) та відповідні органи.

Основні функції державного регулювання підприємництва:

- підтримка пропорційності виробництва та споживання, антициклічне регулювання;
- підтримка та розвиток конкуренції, антимонопольні заходи;
- перерозподіл доходів та соціальний захист підприємців і споживачів.

Інструменти, або методи, державного регулювання та підтримки підприємництва можна розподілити на економічні, адміністративні, психологічні. Серед адміністративних методів найбільш вагомим і перспективним є режим найбільшого сприяння розвитку підприємництва за реалізації відповідної правової основи, який не перешкоджає би функціонуванню великих підприємницьких структур і державних підприємств. Економічні методи розподіляються на три групи. Фінансовими методами розвитку підприємництва є: пільгове кредитування, доступність інвестиційних ресурсів, субсидування, спільне фінансування суспільно значущих проектів. Не менш актуальними є фіскальні методи, розумне зниження податкового навантаження на підприємницькі структури, що сприяє розширенню бізнесу. Ресурсним методом є розвиток кадрового забезпечення, включаючи підготовку і перепідготовку трудових ресурсів на основі державних програм навчання; інформаційне забезпечення, у тому числі участь у виставках, конференціях, ярмарках і доступ бізнес-структур до матеріальних ресурсів. Отже, механізм державного управління є складним і системним утворенням, яке органічно поєднує у собі різні складники: економічні, мотиваційні, організаційні, політичні і правові [8].

Засоби впливу механізму регулювання підприємництва поділяють на прямі – здійснюються за допомогою прийняття Верховною Радою України законодавчих актів, на яких ґрунтуються дії виконавчої влади, та непрямі – ґрунтуються на використанні різних економічних та фінансових важелів (цін, податків, кредитів, відсотків, пільг тощо).

Базою нормативно-правового забезпечення є законодавчі та інші нормативно-правові акти, відповідні норми цивільного, кредитно-фінансового, податкового, адміністративного, трудового та інших галузей чинного законодавства, основним з яких Господар-

ський Кодекс України. Центральним органом, який забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері розвитку та підтримки підприємництва, є Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. Головне завдання цього органу – формування підприємницької політики, узагальнення практики застосування законодавства з питань підприємницької діяльності, опрацювання пропозицій, спрямованих на його вдосконалення. Крім того, комітет сприяє розвитку малого підприємництва, системи консультативної та інформаційної підтримки і готує пропозиції щодо впровадження та вдосконалення механізмів фінансово-кредитної підтримки підприємства та його зовнішньоекономічної діяльності, координує систему підготовки та перепідготовки кадрів тощо. В Україні створено значну кількість громадських організацій, які мають на меті сприяння підприємництву [9, с. 89–94].

Механізм державного регулювання в Україні закріплений у Законах «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про рекламу», «Про аудиторську діяльність», у Податковому кодексі, Господарському кодексі України. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких структур здійснюється на основі положень, викладених у Законі України «Про зовнішньоекономічну діяльність», що є основоположними для всіх суб'єктів бізнесу і повинні враховуватися в організації цього виду діяльності.

Необхідно зосередити увагу на засобах технічного регулювання, що складаються із норм, нормативів, лімітів та системи стандартизації, що спрямовується на діяльність суб'єктів господарювання з метою «досягнення оптимального ступеня впорядкування у певній сфері, результатом якої є підвищення ступеня відповідності продукції, процесів та послуг їх функціональному призначенню, усунення бар'єрів у торгівлі і сприяння науково-технічному співробітництву» [10]. Можемо констатувати, що основними засадами державної підтримки підприємництва є організаційні структури із кадрового і науково-методичного забезпечення, а також розвинута ринкова інфраструктура та інформаційно-консультаційне забезпечення підприємництва.

Якщо звернутися до міжнародного досвіду державного регулювання підприємництва, то можна зазначити, що у країнах ЄС історично державне регулювання прогресувало від повної його індиферентності до сьогоденної ситуації безпосереднього регулювання економіки та підприємницької діяльності. Важливим елементом регулювання в країнах ЄС є система державного прогнозування, програмування та коротко- і середньострокового планування. У Франції держава займається індикативним плануванням, а визначений обсяг державної власності та її участь у фінансовій сфері залишається важливим аспектом його ефективності. Шведська модель планування розвитку передбачає поєднання інтересів монополій, профспілок, уряду і планових комісій у процесі програмування розвитку національної економіки. Останнє базується на збиранні інформації, перевірці реалістичності прогнозів і проектів із погляду використання національного доходу на споживання та заощадження. У Голландії короткострокове планування розвитку виступає

у вигляді комбінації державних бюджетів, щорічних поточних програм і економічного прогнозування. Причому під час планування уряд впливає на економіку шляхом поширення інформації для приватного сектору, що допомагає останнім скоординувати свої дії. Після вступу Бельгії до ЄС економічна політика держави доповнилася такими важелями регулювання, як державні гарантії та кредити, інвестиційні стимули і податкові пільги, а також почала застосовуватися система державного планування розвитку економіки. В Італії важливу роль держава відводить регулюванню підприємств, у яких безпосередньо або опосередковано має контрольний інтерес. Вона впливає на широкий спектр економічної діяльності (зокрема, на банківську справу, транспорт, комунікації, енергетику, машинобудування), використовує державне інвестування та програми допомоги.

Розглядаючи досвід державного регулювання підприємства в країнах ЄС, важливо підкреслити, що концепція підтримки малого та середнього бізнесу в них є чіткою та зрозумілою. Вона враховує національні та загальноєвропейські інтереси, включає цілі та принципи такої політики, має механізми та організаційні структури її реалізації. Сьогодні на частку малих підприємств, що є постійно зростаючою в економіці Великої Британії, припадає 25 % всієї робочої сили. Визначним європейським лідером в означеній сфері є Італія з майже 800 тис. промислових підприємств країни та часткою 99% малих та середніх у загальній кількості. У Німеччині та Нідерландах малий та середній бізнес забезпечують близько 40% експорту, в Італії – 25–30%, у Франції – 20–25%, в Японії – 10–15%. Основними напрямками державної підтримки малого та середнього підприємництва в країнах ЄС є формування інфраструктури підтримки і розвитку підприємництва, встановлення системи пільг і прозорої системи оподаткування, наявність фінансово-кредитної підтримки та співробітництва з великими підприємствами тощо. Однак це зовсім не означає створення «теплих» умов для малих і середніх підприємств, а радше є засобом вирівнювання можливостей малих, середніх і великих підприємств в умовах конкурентної боротьби, способом компенсації витрат підприємців від діяльності у ризикованих сферах. У США, незважаючи на поширення ідеї максимізації свободи економічної діяльності, роль держави в регулюванні підприємницької діяльності є вагомою, хоча і неоднозначною. Відносини між нею та підприємницьким сектором мають «хвилеподібну» тенденцію – від регулювання підприємницької діяльності до її дерегулювання (тобто зменшення державного впливу на підприємницьку діяльність), що було розповсюджено в кінці 60-х та набуло поширення у 70–80-х роках. Більшість американських учених зазначають, що на сучасному етапі відносини підприємництва і держави є антагоністичними, а партнерство між ними вважають неможливим і шкідливим для суспільства. Разом із тим, хоча суб'єкти підприємництва більшість своїх рішень приймають самостійно, сфера їхньої діяльності скорочується, а, відповідно, сфера державного впливу збільшується. Така тенденція до збільшення участі держави в регулюванні підприємництва набуває поширення та, як підкреслюють аналітики, має висхідну траєкторію [11].

Повернувшись до України, можна зазначити, що пріоритетність державного регулювання та підтримки малого та середнього підприємництва в інформаційному суспільстві зумовлює необхідність переходу від прямого адміністративного сприяння до формування сприятливого економічного і соціального середовища щодо удосконалення механізмів та інструментів сприяння розвитку суб'єктів малого та середнього підприємництва. Як свідчить зарубіжний досвід, найбільш гнучкими та сприятливими для впровадження науково-технічних та інноваційно-новітніх досягнень є малі підприємства. Однак питома вага їх у створенні ВВП в Україні значно менша, ніж у країнах із розвинутою ринковою економікою.

Розв'язанню цієї проблеми держава може сприяти через:

- спрямування частини засобів, одержаних від приватизації державного майна, на розвиток матеріально-технічної бази підприємництва;

- розроблення та впровадження механізму передачі виробничим підприємствам малого бізнесу площ та виробничих потужностей, у тому числі й тих, які звільняються в процесі ліквідації, реорганізації та банкрутства підприємств;

- використання виробничого потенціалу підприємств на умовах лізингу, що даватиме змогу підприємницьким структурам звести до мінімуму витрати на придбання основного капіталу, а можливість внесення частки майна підприємств у їх установчий капітал або передача його в господарське управління підприємницьких структур підвищить їхню заставну спроможність та стійкість;

- сприяння процесу формування розвинутого ринку нерухомості.

Висновки. Визначаючи змістовні характеристики та напрями механізму державного регулювання підприємницької діяльності, важливо здійснити «творче руйнування» стереотипу стосовно суперечності між економічною ефективністю і соціальною справедливістю, тобто соціальним складником, у діяльності приватних фірм.

Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва є одним із пріоритетних завдань державної політики. Проте на нинішньому етапі розвитку в Україні ринкові чинники ще не набрали сили. Ринок інновацій, що лише зароджується в Україні, характеризується скороченням як пропозиції, так і попиту на всі різновиди інноваційних продуктів: винаходи, корисні моделі, промислові зразки, технології, «ноу-хау» тощо.

З урахуванням рекомендацій дослідників державного впливу на підприємницьку діяльність в Україні, інноваційних і соціальних якостей підприємництва важливо розробити чіткі критерії оцінки цих якостей як передумови особливої уваги держави до цієї діяльності, застосувати прямі і непрямі методи підтримки та заохочення підприємництва із соціально важливими якостями.

Ефективність механізму державного регулювання підприємницької діяльності в Україні, його сприяння прояву прогресивних тенденцій економічного розвитку залежатиме від ступеня успішності боротьби з корупцією і встановлення режиму громадянського контролю за всіма стадіями розроблення, втілення і моніторингу наслідків такого регулювання [12].

Список використаних джерел:

1. Безугла Л.С. Механізми державного регулювання підприємницької діяльності в Україні / Л.С. Безугла // Інвестиції: практика та досвід. № 6. 2011. С. 89–92.
2. Словник української мови. URL: <http://www.sum.in.ua/s/mekhanizm>.
3. Жарая С.Б. Сутність та складові механізмів державного регулювання підприємницької діяльності / С.Б. Жарая // Науковий вісник Академії муніципального управління. 2013. С. 33–39.
4. Концепція вдосконалення державного регулювання господарської діяльності: [Указ: № 816/27 від 3.9.27 р.]. URL: <http://www.president.gov.ua>.
5. Комарницький І.М. Організаційно-економічні механізми розвитку підприємництва / І.М. Комарницький. Л., 2000. 226 с.
6. Михальська В.В. Державне регулювання механізму формування освітнього середовища для малого та середнього підприємництва: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / В.В. Михальська / Національна академія держ. управління при Президенті України. К., 2007. 20 с.
7. Варналій З.С. Законодавче забезпечення розвитку підприємництва в Україні: проблеми та перспективи / З.С. Варналій // Підприємство і право: Зб. наук. праць. К.: Ін-т приват. права і підприємства АПрН України, 1998. С. 55–58.
8. Маматова Л.Ш. Державне регулювання підприємницької діяльності в Україні / Л.Ш. Маматова // Вісник Приазовського державного технічного університету : зб. наукових праць / ДВНЗ «ПДТУ». Маріуполь, 2017. Вип. 33. С. 153–160.
9. Добровольська В. Засоби державного регулювання підприємницької діяльності // Підприємство, господарство і право. 2006. № 2. С. 89–94.
10. Сергій Ткаченко. Система державного регулювання підприємництва в Україні / Сергій Ткаченко // ISSN 2306-4420. Збірник наукових праць ЧДТУ. № 35. 2013. С. 89–94.
11. Біла І.С., Салатюк Н.М. Світовий досвід державного регулювання підприємництва / І.С. Біла, Н.М. Салатюк // Світова економіка та міжнародні відносини. № 1. 2014. С. 26–30.
12. Чередниченко Г.А. Механізм державного регулювання підприємницької діяльності в Україні та напрями його вдосконалення / Г.А. Чередниченко // Economics and management: problems of science and practice: Collection of scientific articles. Nürnberg: Verlag SWG imex GmbH, 2014. Vol. 1. P. 162–167. URL: http://conf.at.ua/archive/19_12_2014_Vol_1.pdf.

УДК 65.012.32

Романенко О.О.,
кандидат економічних наук,
докторант кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу,
*Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця*

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ БАЗИС СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ КОМУНІКАЦІЯМИ ПІДПРИЄМСТВА

Романенко О.О. Концептуальний базис стратегічного управління комунікаціями підприємства. У статті розглянуто комунікації підприємства як один із трьох складників стратегічної платформи його розвитку. Здійснено аналіз основних стейкхолдерів підприємства та їхніх інтересів. Визначено основні концепції, на яких повинно будуватися стратегічне управління комунікаціями підприємства.

Ключові слова: комунікації, стратегічне управління, концептуальний базис, стейкхолдер, інтереси.

Романенко О.А. Концептуальный базис стратегического управления коммуникациями предприятия. В статье рассмотрены коммуникации предприятия как одна из трех составляющих стратегической платформы его развития. Проанализированы основные стейкхолдеры предприятия, определены их интересы. Определены основные концепции, на которых должно строиться стратегическое управление коммуникациями предприятия.

Ключевые слова: коммуникации, стратегическое управление, концептуальный базис, стейкхолдеры, интересы.

Romanenko O.A. Conceptual basis of strategic management of enterprise communications. The article considers the company's communications as one of the three components of the strategic platform for its development. The main stakeholders of the enterprise are generalized, their interests are determined. The basic concepts on which the strategic management of communications of the enterprise should be constructed are determined.

Key words: communication, strategic management, conceptual basis, stakeholder, interests.

Постановка проблеми. У контексті бурхливого розвитку інформаційного типу суспільства комунікації стають основним інструментом спілкування, побудови відносин та впливу. Ще у кінці ХХ сторіччя кор-

поративні комунікації розглядалися як одна із функцій маркетингу (зокрема, спеціалістів з Public Relation). Традиційно під корпоративними комунікаціями розуміють систему управління внутрішніми та зовнішніми